

Jaarverslag 2010

24 maart 2011

Inhoudsopgave

1. VOORBLAD.....	3
1.1 BASISGEGEVENS	3
1.2 AARD VAN DE INSTELLING	3
1.3 GEGEVENS ORGANISATIE.....	3
1.4 ONDERTEKENING	3
2. ALGEMENE INFORMATIE	4
2.1 DOELSTELLING INSTELLING	4
2.2 FUNCTIE IN HET CULTURELE VELD	4
2.3 CULTUURINHOUDELIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIE	4
3. VERSLAG VAN DE ACTIVITEITEN IN 2010.....	5
3.1 DE COLLECTIE.....	5
3.1.1 Collectieregistratie en documentatie	5
Registratie.....	5
Documentatie	5
3.1.2 Behoud en beheer	5
3.1.3 Collectievorming	6
Verwerven	6
Selecteren en afstoten	7
3.2 HET PUBLIEK	7
3.2.1 Samenstelling en omvang publiek.....	7
3.2.2 Publieksactiviteiten.....	7
Permanente presentatie van de collectie	7
Tijdelijke tentoonstellingen	8
Educatieve taken.....	10
Activiteiten voor volwassenen	10
Activiteiten voor jongeren.....	11
Publicaties	13
Maatschappelijke functie als trefcentrum	13
Marketing en public relations	14
Overige publieksactiviteiten	15
3.3 BEDRIJFSVOERING.....	18
3.3.1 Huisvesting en veiligheid.....	18
Pand Neptunusstraat	18
Vuurtoren	19
Veiligheid.....	19
3.3.2 Personeel en organisatie	19
Personeel	19
Automatisering	21
Administratieve organisatie.....	22
Financiën en begroting	22

1. Voorblad

1.1 Basisgegevens

Statutaire naam: Stichting Muzee Scheveningen
Roepnaam: Muzee Scheveningen
Jaar van oprichting: 2006
KvK-nummer: 27291868
Fiscaal nummer: 8171.03.521 B01
Post- en bezoekadres: Neptunusstraat 92, 2586 GT Den Haag
Telefoon: 070 – 350 08 30
Fax: 070 – 354 99 80
Email adres: info@muzeescheveningen.nl
Website: www.muzeescheveningen.nl
Contactpersoon: P.R. de Kievit, directeur
Tel.nr. en mailadres: 06 – 125 22 455; p.dekiewit@muzee.nl

1.2 Aard van de instelling

Categorie: Museum

1.3 Gegevens organisatie

Organisatievorm: Stichting
Soort bestuursorgaan: Bestuur
Samenstelling bestuur: mr. H.C. Grootveld, m, geb. 21-09-1950, voorzitter, benoeming 09-09-2006
G.J. Gulden, m, geb. 21-06-1947, secretaris, benoeming 26-03-2008
M.P. Mos RA RC RBA, m, geb. 09-10-1963, penningmeester, benoeming 25-09-2008
W.J. Harteveld, m, geb. 22-03-1945, bestuurslid, benoeming 09-09-2006
G.J.W. Voerman, m, geb. 04-06-1966, bestuurslid, benoeming 28-05-2009
mr. F. Basters, v, geb. 16-11-1955, bestuurslid, benoeming 27-08-2009
P.F. Lok, m, geb. 22-11-1952, bestuurslid, benoeming 27-08-2009, uit functie 23-12-2010
Benoemingstermijn: Vijf jaar; een aftredend bestuurslid is éénmaal herbenoembaar voor vijf jaar.
Samenstelling directie: P.R. de Kievit, m, geb. 07-08-1955, directeur, indiensttreding 01-05-2007.

Organisatiestructuur:	Directie	1 fte
	Beheer cultuurhistorische collectie	0 fte (vacature m.i.v. okt. 2009)
	Beheer natuurhistorische collectie	1,21 fte
	Educatie	0,55 fte
	Externe dienstverlening	1,00 fte
	Receptie en museumwinkel	1,43 fte
	Algemene zaken (huismeester)	0,88 fte
	Secretariaat / administratie / financiën	1,98 fte
	Schoonmaakwerkzaamheden	<u>0,88 fte</u>
	Totaal (eind 2010)	8,93 fte *

Tijdelijke functie t/m 2012: Combinatiefunctie cultuureducatie 0,7 fte

* waarvan 3,86 fte vaste krachten en 5,07 fte gedetacheerd via Stichting Werkbij

1.4 Ondertekening

Den Haag, 24 maart 2011

Mr. H.C. Grootveld, voorzitter.

2. Algemene informatie

2.1 Doelstelling instelling

De Stichting Muzee Scheveningen (Muzee) heeft ten doel het bevorderen van kennis en belangstelling op het gebied van a) de geschiedenis, de cultuur en het dagelijks leven van Scheveningen en haar bewoners, haar relatie met de zee (visserij, strandrecreatie); en b) de zeebiologie in de ruimste zin. De stichting streeft dit doel na door middel van het inrichten, instandhouden en exploiteren van een voor publiek toegankelijk museum als een permanente instelling ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling; het vormen, instandhouden en onderzoeken van een representatieve collectie op lokaal en regionaal cultureel gebied, op lokaal genealogisch terrein en op nationaal en internationaal zeebiologisch gebied, alsmede het presenteren en daarover informeren voor doeleinden van studie, educatie en genoegen.

2.2 Functie in het culturele veld

Muzee Scheveningen tracht zijn doelstellingen te bereiken door:

1. het vormen, documenteren, beheren en onderhouden van een kwalitatief representatieve collectie van op de geschiedenis, genealogie en cultuur van Scheveningen betrekking hebbende voorwerpen, documentatie en literatuur;
2. het vormen, documenteren, beheren en onderhouden van een kwalitatief representatieve collectie van zeedieren en -planten, in het bijzonder van schelpen van zeeweekdieren, een en ander overeenkomstig de biologische systematiek alsmede van de daarop betrekking hebbende literatuur en documentatie;
3. het inrichten en onderhouden van een permanente presentatie teneinde het publiek inzicht te verschaffen in de betekenis van het Scheveningse erfgoed en het leven in de zee;
4. het organiseren van wisseltentoonstellingen op elk van die terreinen;
5. het gelegenheid bieden tot het raadplegen van literatuur en documentatie over Scheveningen in de ruimste zin;
6. het gelegenheid bieden tot het raadplegen van de systematische biologische collectie en de daarop betrekking hebbende literatuur;
7. het ontwikkelen van educatieve programma's;
8. het organiseren van lezingen en cursussen;
9. het verzorgen van publicaties;
10. het in verbinding treden met organisaties in binnen- en buitenland die een soortgelijk of aanverwant doel nastreven;
11. het ondernemen van al datgene wat kan bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen.

Samenvattend vervult het Muzee de functie van collectiebeheerder (zie hierboven onder 1 en 2), maker van tentoonstellingen (3 en 4), informatie- en documentatiecentrum (5, 6 en 9) en aanbieder van educatieve programma's (7 en 8).

2.3 Cultuurinhoudelijke en maatschappelijke functie

De cultuurinhoudelijke functie van het Muzee laat zich het best omschrijven als informatie- en documentatiecentrum voor de geschiedenis van Scheveningen en voor het leven aan, op en in de zee. In het Muzee wordt het cultuurhistorisch erfgoed van Scheveningen beheerd en gepresenteerd. Het Muzee is voor Scheveningen wat het Haags Historisch Museum is voor Den Haag. Muzee heeft een groot draagvlak, zowel onder Scheveningers als onder natuurliefhebbers. Dit blijkt onder meer uit de 37 vrijwilligers en de 1.092 donateurs en 106 bedrijfsdonateurs die het museum telt. Er is een vriendenvereniging, die onder andere klederdrachtenshows verzorgt, de organisatie van de Scheveningse Dag en Kerstmarkt voor haar rekening neemt en ondersteunt bij de catering van grote museale evenementen. De donateurs en bedrijfsdonateurs ondersteunen het museum met projecten en maken het financieel mogelijk dat tentoonstellingen worden ingericht en publicaties worden verzorgd. Er vinden in het museum niet alleen culturele maar ook zakelijke bijeenkomsten en recepties plaats. Het museum is sinds 2007 trouwlocatie. Sinds 2008 vinden er theatervoorstellingen plaats en sinds 2009 kamermuziekconcerten. Muzee heeft een maatschappelijke functie als trefcentrum van wijkcultuur, het is als het ware de 'Huiskamer van Scheveningen'.

3. Verslag van de activiteiten in 2010

3.1 De collectie

3.1.1 Collectieregistratie en documentatie

- Registratie

De registratie van de cultuurhistorische collectie werd in 2010 gecontinueerd. Na het vertrek van de conservator van de cultuurhistorische collectie in oktober 2009 – welke vacature om financiële redenen niet kan worden opgevuld – is echter slechts één vrijwilliger voor deze werkzaamheden beschikbaar. Er werden 82 nieuwe aanwinsten geregistreerd, vaak bestaande uit meerdere objecten.

In 2010 is een aanvang gemaakt met de digitalisering van de fotocollectie van het Muzee.

Een vrijwilliger scant één dag per week bij het Haags Gemeentearchief foto's in uit de Muzeecollectie.

Aan het eind van het verslagjaar waren enkele duizenden foto's in hoge resolutie gedigitaliseerd.

Het aantal geregistreerde objecten van de cultuurhistorische collectie bedroeg eind 2010 7.913.

Van de natuurhistorische collectie wordt ieder voorwerp ingeboekt in een chronologisch register en voorzien van een nummer, en daarna ingevoerd in een geautomatiseerde registratie in Ms Access. Het invoeren van de nieuwe voorwerpen voor de natuurhistorische collectie is voortgezet in 2010. Het totaal aantal nieuwe records bedroeg 384, waarvan 316 schelpenrecords en 68 ander materiaal (krabben, zee-egels etc.). Tevens is er een klein aantal records gewist. Op 31 december 2010 omvatte de collectie 144.939 objecten, verdeeld over 7.946 verschillende diersoorten.

Door bezuinigingen op de personeelsformatie kon ook in 2010 nog geen onderzoek worden gedaan naar vervanging van de oude registraties door een nieuwe standaard multi-user applicatie ten behoeve van het beheer en de ontsluiting van alle collecties.

- Documentatie

Het verzamelen van relevante literatuur en documentatie betreffende de collectie is in 2010 gecontinueerd. Zowel de natuurhistorische als de cultuurhistorische bibliotheek is ontsloten in Ms Access. Van de cultuurhistorische bibliotheekcollectie werden 475 titels ingevoerd. Aan het einde van het verslagjaar was daarmee ongeveer 90% (3.530 objecten) in de registratie ingevoerd. In 2010 zijn 23 nieuwe aanwinsten binnengekomen. Het plaatsen van nieuwe aanwinsten in de bibliotheek werd eind 2010 vanwege een gebrek aan kastruimte bemoeilijkt. Begin 2011 is hiervoor een oplossing gevonden. Het Scheveningen Informatiecentrum (SIC) bevat bibliotheekmateriaal, foto's, krantenknipsels, genealogische gegevens en andere informatie over Scheveningen. Dankzij de vrijwillige inzet van leden van de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS) was het Centrum in 2010 op de zaterdagen voor belangstellenden geopend.

Het Zeebiologisch Informatiecentrum (ZIC) omvat een uitgebreide documentatie aan boeken en tijdschriften. Deze documentatie is van essentieel belang voor onderzoek en bestudering van de museumcollectie. In 2010 kon het Centrum met 44 publicaties worden uitgebreid, deels door aankoop (3 boeken) en deels door schenkingen (41 boeken).

Ook zijn er abonnementen op negen tijdschriften. Voor het publiek was het Centrum in 2010 op afspraak toegankelijk.

3.1.2 Behoud en beheer

In 2009 heeft de Monumentenwacht Zuid-Holland advies uitgebracht over de bewaaromstandigheden in het grote objectendepot voor de cultuurhistorische collectie op de zolder van het Muzee. Dit depot blijkt onderhevig aan zulke grote temperatuurswisselingen en kent een zodanig hoge relatieve luchtvochtigheid dat de collectie er niet veilig staat. Met isolerende maatregelen aan de binnenzijde van het dak kan hierin verbetering worden aangebracht. Door het vertrek van de conservator cultuurhistorie in oktober 2009 kon daar in 2010 geen verdere invulling aan worden gegeven. Het is onverantwoord om de basistaken rond het behoud en beheer van de cultuurhistorische collectie nog langer oningevuld te laten. Aangezien geen middelen beschikbaar zijn om de vacature van conservator in te vullen, is besloten tot een interne reorganisatie waarbij de conservator van de natuurhistorische collectie en de educatief medewerker (tevens erfgoed specialist) zich vanaf eind 2010 gezamenlijk inzetten voor het behoud en beheer van de cultuurhistorische collectie. Behalve naar de depotproblematiek is door hen ook gekeken naar de zgn. buitencollectie (voorwerpen onder het afdak van de binnenplaats). Er is een plan opgesteld

voor onderhoud van deze objecten door de eigen huismeester of door inzet van medewerkers van de Stichting Trix. De cultuurhistorische objecten in de vaste presentatie worden geregeld onderhouden en schoongemaakt door leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen.

Eind 2010 bood een erfgoedspecialiste aan om zich gedurende één dag in de week op vrijwillige basis in te zetten voor de behoud- en beheerstaak bij Muzee. Van dit aanbod is dankbaar gebruik gemaakt. Zij is onder meer verantwoordelijk voor het meten van het binnenklimaat in alle ruimten waar de collectie centraal staat met behulp van zes dataloggers. Deze kunnen flexibel in alle museumruimtes worden ingezet en via de computer worden uitgelezen. Ook is zij belast met de voorbereiding van de zgn. herijking ten behoeve van opname in het Nederlands Museumregister, noodzakelijk om de status van geregistreerd museum te behouden.

De textielcollectie blijft dankzij een aantal schenkingen nog steeds groeien. De beperkte ruimte en de toegankelijkheid van het textieldepot blijven een probleem, waarvoor ook in 2010 nog geen oplossing voorhanden was.

Uit de opbrengst van het zomerfeest 2009 van de Willem de Zwijgerschool kon in 2010 een viertal tafelvitrines worden aangeschaft. In 2010 werd verder gegaan met het aanbrengen van een laagje zuurvrij museumfoam in de lades van het depot voor de natuurhistorische collectie.

3.1.3 Collectievorming

- **Verwerven**

Cultuurhistorische museale objecten worden overwegend uit schenkingen, legaten en bruiklenen verkregen. In 2010 waren op de begroting geen structurele middelen opgenomen voor acquisitie ten behoeve van de cultuurhistorische collectie. Op incidentele basis kunnen voor de aankoop van bijzondere objecten intern middelen worden vrijgemaakt of extern via sponsoring worden verkregen. Bij de natuurhistorische collectie wordt gestreefd naar het opbouwen van een zo volledig mogelijke schelpencollectie. Hierbij is niet alleen het totale soortenaantal van belang. Bij de selectie van te acquireren objecten moet ook de publiekswaarde een rol spelen. Gedacht wordt aan bijvoorbeeld vreemde diepzeesoorten, spectaculaire vormen, extreme afmetingen, enz. Waar mogelijk wordt de natuurhistorische collectie uitgebreid met materiaal uit andere diergroepen en met bijvoorbeeld relevante etnografica. Ook hier geldt dat het educatieve karakter van de voorwerpen van groot belang is. Ook voor acquisitie ten behoeve van de natuurhistorische collectie waren in 2010 op de begroting geen structurele middelen opgenomen. Het overgrote deel van het nieuwe materiaal is afkomstig uit schenkingen. Daarnaast worden bijzondere schelpensoorten in meerdere exemplaren aangekocht. Uit de winst die de verkoopexemplaren in de museumwinkel opleveren wordt dan het collectie-exemplaar bekostigd.

Schenkingen

Schenkingen op cultuurhistorisch gebied variëren van schilderijen, kleding, sieraden, scheepsapparaten en huisraad tot boeken, persoonlijke documenten en speelgoed. Een schenking bestaat vaak uit meerdere voorwerpen. In 2010 werd onder andere uit de nalatenschap van oud-reder A. den Dulk een prachtig schilderij ontvangen van de Scheveningse haven door Evert Moll. Ook ontvingen wij van de heer J.M. Spaans een scheepsmodel van de reddingboot Bernard van Leer en van mevrouw N. Noordervliet-Jol een fraaie zilveren tabaksdoos uit 1850, die thans in de rederskamer te bewonderen valt, en een zilveren lodereindoosje uit 1852. De heer H. Groen schonk het museum de radiozender van Hospitaalkerkschip De Hoop, terwijl de heer G.G.C. Klap (eigenaar van 'Go Klap Surferhuis') ons ter gelegenheid van de surftentoonstelling twee bijzondere surfboards schonk, te weten een zgn. longboard uit ca. 1975 en een surfski uit 1978. De heer en mevrouw Van Weerd schonken een zilveren hoofdijzer met twee gouden boeken, behorend bij de Scheveningse dracht. De beugel dateert uit het jaar 1877 en de gouden boeken zijn in 1871 gemaakt. De zilversmid was J.H. Maartense (1866-1899) uit Leiden. Het ijzer is oud van model en was in deze uitvoering nog niet in het bezit van het museum. Gezien de kwaliteit moet het aan een goeie familie hebben toebehoord. Ook wordt nog steeds het nodige aan Scheveningse klederdracht ontvangen.

De natuurhistorische collectie is met een aantal kleinere en een grotere schenking uitgebreid. De kleinere schenkingen omvatten veel schelpenmateriaal met vooral educatieve waarde. Ook is er een aantal boeken op zeebiologisch gebied aan het museum gedoneerd. De grotere schenking betrof een interessante schelpencollectie van een verzamelaar (collectie De Lange †). Hiervan zal een deel in de museumcollectie worden opgenomen.

Aankopen

Eind 2010 kon op een veiling in Arnhem een aquarel van Christoffel Bisschop (1828-1904) worden verworven, voorstellende Arendje de visvrouw. Deze gesigeneerde aquarel (34 x 24 cm) is een voorstudie voor een schilderij op groot formaat in het Fries Museum te Leeuwarden, dat in 2008 tijdelijk in Muzee was te zien tijdens de tentoonstelling 'Schilderen en wonen op Scheveningen in de Belle Époque'. De samenstelster van deze tentoonstelling, mevr. Tiny de Liefde-van Brakel, besteedde in het *Muzee Journaal* van december 2010 aandacht aan de acquisitie van deze fraaie aquarel. De natuurhistorische collectie heeft zich in 2010 weer uitgebreid. Op beperkte schaal zijn aankopen gedaan.

Bruiklenen

De overeenkomst met Instituut Collectie Nederland voor het in bruikleen ontvangen van twee schilderijen van A. Schelfhout en P.L.J.F. Sadee werd in 2010 met vijf jaar verlengd. Van het Gemeentemuseum Den Haag werden een antieke barometer en een knopstoel in langdurige bruikleen verkregen. In 2010 heeft Muzee diverse objecten ten behoeve van een evenement uitgeleend, onder andere aan het Schevenings Toneel, het Nationaal Toneel, de KRO in Hilversum (bikini's) en het Hilton Hotel (scheepsmodellen).

- **Selecteren en afstoten**

Tijdens de verbouwing van het museum is een verzamel- en afstotingsbeleid opgesteld. Op grond hiervan is de gehele collectie in 2005 en 2006 geherwaardeerd en gedeeltelijk afgestoten. In 2010 zijn geen cultuurhistorische objecten afgestoten. Bij de natuurhistorische collectie is de kwaliteit van de collectie belangrijk: kwalitatief minder collectiemateriaal wordt geregeld vervangen door hoogstaand materiaal, onder andere uit in 2010 verworven particuliere schelpencollecties.

3.2. Het publiek

3.2.1 Samenstelling en omvang publiek

Het Muzee kent diverse categorieën bezoekers. Op de eerste plaats de eigen achterban die het museum vaak als donateur ondersteunt: inwoners van Scheveningen en malacologisch geïnteresseerden, die de collectie al dan niet om wetenschappelijke redenen raadplegen. Een tweede categorie bezoekers bestaat uit bewoners van Den Haag en wijde omgeving en bezoekers (dagrecreanten) van Scheveningen-Bad en -Haven. Jongeren vinden de weg naar het museum vooral in schoolverband, en ouderen via georganiseerde groepsbezoeken. Bijzondere activiteiten als kamermuziekconcerten en toneelvoorstellingen trekken een geheel eigen publiek, dat de kennismaking met het Muzee soms later in ander verband komt voortzetten. In 2010 ontving het Muzee 29.825 bezoekers (2009: 24.218), waarvan 17.991 betalende (2009: 14.984). Ten opzichte van 2009 betekent dit een stijging van ruim 23% aan totale bezoeken, waarmee het museum na een achteruitgang in 2009 weer geheel terug is op het bezoekersniveau van 2008 (28.307) en dat met een recordaantal bezoeken van 29.825 zelfs in 2010 overstijgt.

De zomertentoonstelling over golfsurfen trok in 2010 veel bezoekers, vooral jongeren die via flyers en kortingsbonnen in de Scheveningse surfshops en surfscholen tot een bezoek aan het museum werden aangemoedigd. Het aantal recepties nam in 2010 ten opzichte van 2009 met ruim 29% toe en het aantal bezoekers van recepties met 32%.

3.2.2 Publieksactiviteiten

- **Permanente presentatie van de collectie**

In 2010 is begonnen met de herinrichting van de Zeezaal met als doel de biologische collectie uit het depot te halen en zichtbaar te maken voor het publiek. Een wens van Muzee maar ook van vele bezoekers. Tevens sluit dit aan bij de aanbeveling van de Adviescommissie Verploeg om de schelpencollectie veel zichtbaarder te maken in de vaste presentatie van het museum. Muzee beschikt over een bijzondere collectie die getoond mag worden. Tot deze collectie behoren niet enkel schelpen, alhoewel die de hoofdmoot vormen. Ook zijn er deelcollecties zee-egels, krabben, koralen en etnografica.

Inmiddels zijn er al flinke vorderingen met de herinrichting gemaakt: als eerste werd een vitrine met de krabbencollectie van Muzee voltooid, daarna volgden de degenkrabben en zeemonsters. En nu is ook de eerste schelpenvitrine klaar. Eindelijk is de fraaie schelpencollectie zichtbaar!

Gewerkt wordt nu aan nog een schelpenvitrine en een vitrine over Bob Entrop, de oprichter van het Zeemuseum, wiens collectie de basis vormde voor de huidige Muzeecollectie. Verder zal er een vitrine worden gewijd aan de groep van de haaien en zullen de resterende vitrines met informatie over de diepzee worden aangepast en verfraaid.

De bezoekers reageren al zeer positief op de vernieuwingen: de ruimte is veel minder donker en nodigt uit om rond te kijken. De stoelen die in de Zeezaal voor het publiek zijn geplaatst worden als storend ervaren. Ze belemmeren het zicht op de vitrines en richten door de hoge leuning schade aan aan de vitrines. Houten bankjes die in eigen beheer worden gemaakt zullen binnenkort de stoelen vervangen. Het tropisch zeeaquarium kon in 2010 nog niet worden herbouwd en heringericht, onder andere in verband met verzekerings- en aansprakelijkheidskwesties.

- Tijdelijke tentoonstellingen

In 2010 werden vier wisselexposities gerealiseerd in de tentoonstellingszaal op de eerste etage van het museum. Daarnaast vormde de Bad- en strandzaal het decor voor kleinere tentoonstellingen over de Tweede Wereldoorlog (in mei) en over het 125-jarig bestaan van het Kurhaus (in augustus/september).

Ocean Sensation

Op 4 juli 2009 vond de opening plaats van *Ocean Sensation*, een tentoonstelling van onderwaterfoto's van Nederlands bekendste onderwaterfotograaf Peter Verhoog. De tentoonstelling nam de kijker mee op een tocht door de wereldzeeën, langs de grote rovers van de oceanen naar de koraalriffen met hun kleurrijke bewoners tot de fascinerende vormen en dieren in het open water. De tentoonstelling werd eind oktober verlengd tot en met 10 januari 2010. Er waren 50 foto's te zien op groot formaat (60 x 90 en 100 x 150 cm).

'Schelpenstudies', stillezens van Willem Labeij

Van 24 januari t/m 6 juni 2010 bood de wisselexpositiezaal van Muzee Scheveningen plaats aan de tentoonstelling *'Schelpenstudies'*. Deze expositie gaf een overzicht van het veelzijdige werk van kunstenaar en natuurliefhebber Willem Labeij. De basis van dit werk vormen stillezens van vooral tropische schelpen. Zijn vroegere werken zijn uitgevoerd in waterverf. Ze zijn niet gedetailleerd, maar leggen de kenmerkende vorm, kleur en structuur van de schelpen feilloos vast. Die aquarellen benut hij weer als achtergrond voor foto's van diezelfde schelpen. Deze foto's maakt hij met een pinhole camera: hierbij is scherpstellen niet mogelijk, alles in beeld is even (on)scherp. Hierdoor versmelten schelpen en achtergrond tot een geheel.

Ook voor zijn nieuwere werk vormen stillezens de basis. Schelpen, omringd door vlinders, bloemen, koraal, fraai uitgestald, vaak tegen een geschilderde achtergrond, en vervolgens gefotografeerd. Het resultaat is een harmonisch geheel waarbij de bijzondere vormen en kleuren van de schelpen uitzonderlijk fraai worden weergegeven. Hier geen pinhole foto's maar haarscherpe, fraai belichte opnames. Dit nieuwere werk roept herinneringen op aan de intieme schelpenstillezens van de 17de-eeuwse Nederlandse kunstschilder Adriaen Coorte.

In de tentoonstelling werd reeds eerder geëxposeerd werk aangevuld met nieuw materiaal. Het geëxposeerde materiaal werd geflankeerd door schelpen uit de omvangrijke collectie van Muzee. De opening werd op zaterdag 23 januari verricht door schrijfster Rascha Peper, onder andere bekend van de roman *Rico's vleugels*. De auteur las enkele toepasselijke citaten voor uit deze roman, waarin een echtpaar dat uitsluitend leeft voor zijn schelpencollectie centraal staat. Zelf is Rascha Peper ook een enthousiast verzamelaar van schelpen.

Schilderijtentoonstelling 'Nooit Meer'

Op zondag 2 mei vond in Muzee een indrukwekkende bijeenkomst plaats ter herdenking van de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in Scheveningen. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de Stichting Nooit Meer. De stichting heeft ten doel het bestrijden van en het verstrekken van informatie over antisemitisme, neofascisme, racisme en discriminatie.

Ruim 130 aanwezigen waren getuige van het aangrijpende verhaal van mevr. Henny Dormits, die het concentratiekamp Theresienstadt heeft overleefd. De muziek werd verzorgd door Nico de Rooij (piano),

Paulus van Kruijssen (viool) en Martijn Sanders (zang). Nico de Rooij componeerde speciaal voor deze gelegenheid een liederencyclus 'Heldendaad' op teksten van André van Kruijssen.

De reizende tentoonstelling 'Nooit Meer' stond opgesteld in de Bad- en strandzaal van Muzee Scheveningen. In twintig schilderijen beschreef André van Kruijssen het lot van de joodse bevolking van Scheveningen. Ter inzage bij de expositie lag het concept van zijn boek '*Scheveningen 1940-1945: de slachtoffers en hun wereld*'. Het boek bestaat uit twee delen en is in januari 2011 verschenen. Deel één bevat een beschrijving van joodse gezinnen die in de Tweede Wereldoorlog uit Scheveningen zijn weggevoerd en omgekomen. Het tweede deel bevat een algemene beschrijving van Scheveningen in de Tweede Wereldoorlog.

De tentoonstelling 'Nooit Meer' was van 2 t/m 8 mei in de Bad- en strandzaal te bezichtigen.

'Gaan als ze er staan', 40 jaar surfcultuur op Scheveningen

Op zaterdag 3 juli opende wethouder van jeugd en sport Karsten Klein de zomertentoonstelling van Muzee '*Gaan als ze er staan', 40 jaar surfcultuur op Scheveningen*.

Scheveningen is het kloppend hart van het golfsurfen (surfen zonder zeil) in Nederland. Deze avontuurlijke sport wordt hier al ruim veertig jaar beoefend. Met bijzondere filmbeelden, foto's, portretten van de pioniers, wetsuits, boards en andere relikwieën van eind jaren zestig tot heden werd in de tentoonstelling een inkijkje gegeven in deze unieke sport en haar Nederlandse ontstaansgeschiedenis. Surfers bepalen in zomer én winter steeds meer het straat- en strandbeeld in Scheveningen.

Watersportliefhebbers uit heel Nederland vestigen zich in Scheveningen vanuit hun liefde voor de zee.

Surfers vormen er hun eigen gemeenschap. Hun leven wordt bepaald door het ritme van de zee.

De uitdrukking 'Gaan als ze er staan' is een welbekende uitspraak onder Nederlandse surfers. Net als bij de oorspronkelijke beoefenaars in Hawaï en Tahiti laten Nederlandse surfers hun agenda voor wat het is op het moment dat er golven binnenrollen. Als er golven zijn, laat je alles uit je handen vallen! De samenstelling van deze expositie was in handen van Simone Knaapen (cultuursocioloog), Ray Max (fotograaf) en Hans Groen (sportjournalist/columnist). De tentoonstelling liep van 3 juli t/m 24 oktober en trok veel belangstelling, met name van jongeren. De tentoonstelling werd financieel mogelijk gemaakt door de gemeente Den Haag (subsidie culturele projecten) en de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.

'Scheveningen wordt mondain' – 125 jaar Kurhaus, kroonjuweel van de Mij. Zeebad Scheveningen

Op 11 juli 1885 opende het Scheveningse Kurhaus zijn deuren. Ter gelegenheid van het 125-jarig jubileum richtte Muzee van 21 augustus t/m 26 september in de Bad- en strandzaal een expositie in. Gastconservator Paul Crefcoeur liet aan de hand van verrassend beeldmateriaal de ontwikkeling zien van Scheveningen tot een mondaine badplaats. Die ontwikkeling begint in 1885 met de bouw van het Kurhaus en eindigt in 1902, toen de Maatschappij Zeebad Scheveningen (MZS, de exploitant van het Kurhaus) opging in de Exploitatie Maatschappij Scheveningen (EMS).

Het Beheerskantoor Scheveningen stelde speciaal voor deze tentoonstelling materiaal ter beschikking dat niet eerder geëxposeerd is, waaronder een originele ingekleurde ontwerptekening op groot formaat van het Kurhaus door de Duitse architecten Henkenhaf en Ebert. Ook was er een diorama (kijkkast) van de badplaats Scheveningen te zien van de Haagse kunstschilder en decorontwerper Andreas Carl Sommer (1864-1953). Sommer was tijdens zijn leven een gevierd kunstenaar en bekende Hagenaar, maar is bij het grote publiek nu vrijwel vergeten. Hij was een meester in het werken met perspectief. Zijn diorama heeft vermoedelijk als voorbeeld gediend voor een van de topstukken van Muzee Scheveningen: een panoramaschilderij van de badplaats op groot formaat (1,75 x 3,50 m). Dit schilderij belandde na veel omzwervingen in 1997 bij het museum. Recent onderzoek toonde aan, dat het doek eveneens kan worden toegeschreven aan A.C. Sommer. Zowel dit schilderij als het diorama zijn rond 1902 ontstaan, in de overgangsfase tussen MZS en EMS waar de expositie mee besluit. Het waren presentatiemodellen (artist's impressions) die beleggers moesten verleiden om te investeren in de grootse plannen die de EMS met de badplaats had.

Van kunstschilder en toneeldecorateur Sommer is weinig werk bewaard gebleven. Het is daarom uniek te noemen, dat zowel het diorama als het schilderij van de badplaats Scheveningen uit het begin van de 20ste eeuw de tand des tijds hebben doorstaan en in 2010 voor het eerst samen te zien waren op de tentoonstelling in Muzee. Een kleindochter van de schilder, mevr. Hedwig van den Brink-Sommer, opende de tentoonstelling op 21 augustus. Tegelijkertijd werd deel zestien in de Historische Reeks van Muzee Scheveningen gepresenteerd (zie blz. 13).

'Terug naar de zee', Pulchrikunstenaars te gast bij Muzee

Een elftal jonge leden van de befaamde Haagse kunstenaarsassociatie Pulchri Studio heeft in de zomer en het najaar van 2010 gewerkt in een zeecontainer van Muzee in het surfdorp F.A.S.T. De Muzeecontainer werd gedurende de looptijd van dit project omgedoopt tot 'Pulchri-paviljoen aan zee'. Op deze bijzondere plek hebben de kunstenaars zich laten inspireren door de zee, de haven en de kust. Het prachtige werk dat hieruit voortvloeide is bijeengebracht in de expositie 'Terug naar de zee', die van 14 november t/m 30 januari 2011 te zien was in Muzee Scheveningen. Er waren foto's, tekeningen, schilderijen, installaties en objecten te zien van Riëlle Beekmans, Marianne Blokland, Els Börger, Greta Cune, Joyce Dur, Ferial Kheradpicheh, Machyta Oko Giebels, Geer Huybers, Zhanhong Liao, Marieta Reijerkerk en Inge Reisberman. De tentoonstelling werd ingericht door Geer Huybers en Inge Reisberman verzorgde de coördinatie van alle werkzaamheden. De opening werd op 13 november verricht door Dick Brongers, zakelijk directeur van Pulchri Studio.

- Educatieve taken

Activiteiten voor volwassenen

Lezingen

L' Amitié-Club de La Haye verzorgde in 2010 voor haar leden een viertal Franstalige lezingen in Muzee. In november vond in het museum een lezing plaats over de Haagse School.

Met uitzondering van de zomermaanden juli en augustus werd elke derde vrijdag van de maand het museumcafé 'De Halve Vleet' getransformeerd tot 'Haags Historisch Café' (HHC). Een genodigde spreker vertelt dan in kort bestek iets over de geschiedenis van Den Haag en Scheveningen. Belangstellenden in de Haagse en Scheveningse cultuur kunnen elkaar hier ontmoeten en onder het genot van een drankje en een hapje van gedachten wisselen.

Op 30 november vond de eerste 30 NovemberLezing plaats. Het jaar 2013 wordt een bijzonder jaar in de geschiedenis van Nederland als geheel en in die van Scheveningen in het bijzonder. We vieren dan de stichting van ons koninkrijk. De stichtingsfase begon op 30 november 1813 op het strand van Scheveningen, toen de erfprins Willem Frederik van Oranje-Nassau hier aan land ging. Sedertdien wordt de landing elke 25 jaar op Scheveningen feestelijk herdacht door de Stichting Scheveningen Viering Gedenkdagen. Zo ook weer op zaterdag 30 november 2013.

In de opmars naar die viering organiseert de Stichting Geschiedschrijving Scheveningen in samenwerking met de Stichting Scheveningen Viering Gedenkdagen in 2010 en volgende jaren telkens op de 30ste november de '30 NovemberLezing'. De reeks lezingen staat mede in het teken van het op initiatief van de Stichting Geschiedschrijving Scheveningen uit te geven tweedelig boekwerk *Geschiedenis van Scheveningen*, waarvan het eerste deel op 30 november 2013 zal verschijnen. Tijdens de eerste 30 NovemberLezing werden inhoud en opzet van dit standaardwerk gepresenteerd. Henk Grootveld, voorzitter van de stichting die de uitgave voorbereidt, overhandigde een brochure over het boek aan burgemeester J.J. van Aartsen. De folder is bestemd voor promotie en fondsenwerving, want de financiering is nog niet rond. Bij de receptie van Muzee Scheveningen is de brochure gratis verkrijgbaar.

Vervolgens hield Ab Waasdorp, senior onderzoeker afdeling archeologie van de gemeente Den Haag en medeauteur van de *Geschiedenis van Scheveningen*, een lezing met als onderwerp: 'Voorgeschiedenis en ontstaan van Scheveningen'. Na afloop van de bijeenkomst, die tegelijk de feestelijke aftrap van het boek vormde, kon men onder het genot van een glas kennismaken met redactie en auteurs van de *Geschiedenis van Scheveningen*.

Cursussen

In 2010 werden regelmatig cursussen gegeven over allerlei onderwerpen. De cursussen kunstgeschiedenis onder leiding van een eerstegraads lesbevoegde kunsthistorica trokken opnieuw veel belangstelling. Er vonden in totaal 34 van dergelijke cursusbijeenkomsten plaats in het Muzee. De Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen (VVMS) organiseerde opnieuw een cursus nettenbreien in het museum. Deze cursus omvat het leren breien van netwerk, het maken van visnetten en tasjes en het breien van dassen. In totaal werden in 2010 acht cursusbijeenkomsten nettenbreien gehouden.

Vuurtoren

Op de woensdag- en zaterdagmiddagen werden er om 14.00 uur rondleidingen op de vuurtoren van Scheveningen gegeven. In de zomer waren er bij voldoende deelname ook rondleidingen om 15.00 uur. Op 21 en 22 augustus namen radiozendamateurs hun intrek in de vuurtoren voor het International Lighthouse & Lightship Weekend. De vuurtoren was verder geopend tijdens Open Monumentendag op 21 september (in samenwerking met Rijkswaterstaat), het Proza- en columnistenfestival 'Verhaal halen' op 25 september en het Festival Kunstlicht op 30 en 31 oktober.

Wandelingen door Oud Scheveningen

Onder leiding van een oud-schipper of oud-visser werden incidenteel in groepsverband wandelingen gemaakt door het oude vissersdorp Scheveningen.

Haagse Museumbus

In 2010 werd deelgenomen aan het voorbereidend overleg en aan een pilot voor het project Haagse Museumbus. Een zestal Haagse musea ontvangt vanaf 2011 senioren (65+) uit zorginstellingen in de Haagse regio met koffie en thee en verzorgt rondleidingen, workshops of een lezing. Een speciale bus, de Haagse Museumbus, zorgt voor het vervoer tussen de zorginstellingen en de musea. Het project wordt financieel ondersteund door Fonds 1818 en evenals het Haags Cultuurmenu georganiseerd onder auspiciën van de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea.

Activiteiten voor jongeren

Lesprogramma

Muzee Scheveningen biedt een educatief lesprogramma voor leerlingen van het primair onderwijs, van het speciaal onderwijs en van brugklassen in het voortgezet onderwijs. Het lesprogramma omvat lessen op zowel cultuurhistorisch als zeebiologisch gebied.

Totaal 126 klassen (2.881 leerlingen) volgden de verschillende lessen uit het lesprogramma, waarvan 3 klassen van het Voortgezet Onderwijs (54 leerlingen), en 123 klassen van het Basisonderwijs (2.827 leerlingen). Dit betekende een toename van 68% ten opzichte van 2009 (1.711 leerlingen).

De lessen die werden aangevraagd waren: 'De Wondere dierenwereld van de Noordzee' (86x), 'Speuren in de vloedlijn' (32x), 'Kinderkabinet' (4x), 'Noordzeestrandproject' (2x), 'Kind op Scheveningen rond 1900' (1x), en 'Scheveningen Toen en Nu' (1x).

Het educatieve lesprogramma in het kader van het Haags Cultuurmenu werd in 2010 wederom voortgezet.

De les 'De Wondere dierenwereld van de Noordzee' is onderdeel van het Haags Cultuurmenu, een initiatief van 17 Haagse erfgoedinstellingen, verenigd in de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea. Het Cultuurmenu wordt ieder schooljaar aangeboden aan alle Haagse basisscholen. Doel is de leerlingen kennis te laten maken met verschillende erfgoedinstellingen. Ieder museum of archief verzorgt een les voor een specifieke groep van de basisschool. Deze les sluit aan op het curriculum van de leerlingen uit de desbetreffende groepen. De les van Muzee is bestemd voor de onderbouw, leerlingen van groep één en twee. De lessen zijn zowel door de scholen als door het Bureau Cultuurmenu geëvalueerd en goed van kwaliteit en op niveau bevonden.

De educatief medewerkster nam ook in 2010 actief deel aan de Werkgroep Educatie van het Haags Museum Platform.

Combinatiefunctie cultuureducatie

Met de 'Impuls brede scholen, sport en cultuur' biedt het rijk gemeenten de mogelijkheid om het beleid op het terrein van brede (buurt)scholen, sport en cultuur te bundelen en te intensiveren door middel van combinatiefuncties. Een combinatiefunctionaris is een werknemer in dienst bij een werkgever, maar werkzaam in twee werkvelden/sectoren. Met de combinatiefuncties wil het Haagse college van b&w de ontwikkeling van de brede school stimuleren op het gebied van sport en cultuur en de sportverenigingen versterken. Daarnaast wil men de jeugd tot 18 jaar vertrouwd maken met één of meer kunst- en cultuurvormen en actieve kunstbeoefening onder jongeren stimuleren. De impuls sluit goed aan bij het streven van het Haagse college om met de ontwikkeling van brede scholen achterstanden van kinderen zo vroeg mogelijk weg te werken.

Van 2010 t/m 2012 is 0,7 fte beschikbaar voor de inzet van een combinatiefunctionaris cultuureducatie bij Muzee Scheveningen. Deze functionaris werkte in 2010 aan de volgende opdracht:

- het ondersteunen van de brede buurtscholen de Meerpaal en de Tweemaster in Duindorp bij het vaststellen en organiseren van hun cultuurprogramma en –beleid;
- verbindingen leggen tussen de brede buurtscholen in Scheveningen en de cultuursector;
- het bundelen van de cultuurvragen van de brede buurtscholen in Scheveningen en daarover communiceren met de cultuursector;
- vanuit Muzee Scheveningen als toekomstig cultuuranker voor het stadsdeel Scheveningen werken aan een samenhangend educatief aanbod voor het onderwijs in Scheveningen op het gebied van theater, muziek, film, dans en beeldende kunst;
- werken aan een netwerk van onderwijs en cultuur in Scheveningen.

Bij de uitvoering van bovenstaande taken wordt intensief gebruik gemaakt van de bestaande en in ontwikkeling zijnde netwerken van Muzee Scheveningen. Zo wordt er nauw samengewerkt met partners als YMCA Scheveningen, Welzijn Scheveningen, het Gemeentemuseum, Theater De Appel en de Openbare Bibliotheek Den Haag-Scheveningen. Met de brede buurtscholen in Scheveningen en met overige scholen in het gebied die willen en kunnen ‘meeliften’ vindt afstemming plaats ten aanzien van de uit te voeren taken van de combinatiefunctionaris.

In juli is de combinatiefunctionaris begonnen met het inventariseren van activiteiten in de musea in Scheveningen en Den Haag. Van die activiteiten zijn per groep keuzekaarten gemaakt die later in het schooljaar gebruikt worden om tot een cultuuragenda voor de brede buurtschool te komen.

Na diverse gesprekken is geïnventariseerd waar de behoefte ligt binnen de buurtschool en welke stappen er genomen moeten worden om een cultuurprogramma te starten. Als voorbereiding voor een kick off bijeenkomst op 3 november zijn er nieuwe lessen ontwikkeld en lessen aangepast voor Muzee. Op 3 november zijn alle medewerkers van de buurtschool naar Muzee gekomen waar zij per groep hebben bekeken welke lessen zij graag in een bepaald leerjaar zouden willen volgen in Muzee. Met alle ideeën uit de ideeënbus wordt gekeken welke uitvoerbaar zijn in de klas, als project of als aanvulling op het educatieve programma van Muzee. Daarnaast gaat YMCA een muziekprogramma maken dat op de scholen uitgevoerd kan worden.

In het kader van de ondersteuning van de buurtschool heeft de educatief medewerkster een voorstel gemaakt voor een nieuw lesprogramma, dat aan de leerkrachten van de Tweemaster en de Meerpaal gepresenteerd is. Het doel hiervan is een lesprogramma met een doorgaande leerlijn aan te bieden aan de Scheveningse en Haagse basisscholen binnen de vakgebieden cultuurhistorie en zeebiologie. De cultuurhistorische lessen beogen een groter cultuurhistorisch besef bij de leerlingen te creëren en de zeebiologische lessen een breder inzicht in de natuurlijke leefomgeving en de milieuaspecten die hierop van invloed kunnen zijn.

Het voorgestelde lesprogramma is met veel enthousiasme ontvangen. Naar aanleiding van deze dag zal een projectplan opgesteld worden waarin de ontwikkeling van deze lessen nader uitgewerkt wordt.

Workshops, vakantieactiviteiten en educatieve rondleidingen

In het museum en op de vuurtoren werden door de suppoosten regelmatig rondleidingen gegeven aan schoolklassen.

Tijdens de schoolvakanties waren er extra activiteiten en workshops voor kinderen. In de voorjaarsvakantie konden kinderen met een hengel meedoen aan de Hengelquiz, een speciale educatieve speurtocht met tot slot een leuke verrassing.

In de zomer- en herfstvakantie konden kinderen meedoen aan de workshop ‘Zeedieren’. De workshop werd als activiteit aangeboden in de Haagse VakantiePas en de Zoetermeerpas. Deze passen worden aangeboden aan de leerlingen van de basisschool, attendeert ze op de diverse activiteiten tijdens de vakantie en biedt hen mogelijkheden om deze te bezoeken met een aantrekkelijke korting.

Tot slot was er in de Kerstvakantie een speciale kerstworkshop ‘kerstknutselen met schelpen’; de kinderen konden een kaarsenhouders versierd met schelpen en slakkenhuizen maken. Ook deze activiteit werd via de website van de Haagse VakantiePas aangeboden. Aan de zomer-, herfst- en kerstworkshops hebben totaal 527 kinderen deelgenomen. De begeleiders konden ook meedoen en indien gewenst samen met de kinderen knutselen.

Permanente educatieve activiteiten in het museum

In 2010 zijn drie nieuwe fotospeurtochten samengesteld, de speurtocht voor Zeepaardjes is voor de allerkleinsten tot 5 jaar, de speurtocht voor Zeehonden is voor kinderen van 6 tot 9 jaar en de speurtocht voor Zeesterren is voor de oudere kinderen van 9 tot 12 jaar.

In de Bad- en strandzaal kunnen de kinderen met een zoekblad in het zand op zoek gaan naar verschillende schelpen uit de Noordzee en zo de naam van de desbetreffende schelp te weten komen. Het leslokaal is in 2010, buiten de lessen om, opengesteld voor het publiek. In het leslokaal bevindt zich een Noordzee-aquarium en enkele vitrines met zeebiologisch materiaal.

Kinderpartijtjes

In 2010 werden op woensdag- en zaterdagmiddag 38 feestelijke verjaarspartijtjes georganiseerd. Er is veel belangstelling voor deze activiteit, die geheel door vrijwilligers wordt begeleid.

- Publicaties

Muzee Journaal

Donateurs van het museum worden via het *Muzee Journaal* twee keer per jaar geïnformeerd over het Muzee en zijn collectie. Alle afleveringen bevatten een gedeelte met algemene informatie, een cultuurhistorisch gedeelte en een gedeelte met natuurhistorische onderwerpen. In 2010 verschenen twee afleveringen, in juli en december, elk in kleur en met een omvang van 56 bladzijden.

De verschijning werd financieel mogelijk gemaakt door de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen. De twee afleveringen die in 2010 verschenen zijn als bijlagen bij dit verslag gevoegd.

Historische Reeks Muzee Scheveningen

Op 21 augustus verscheen deel zestien in de Historische Reeks van Muzee Scheveningen, getiteld: *Scheveningen wordt mondain. 125 jaar Kurhaus, kroonjuweel van de Maatschappij Zeebad Scheveningen*.

De eerste exemplaren werden aangeboden aan Myrna van den Oever en Marijke Laurens, vertegenwoordigers van de directie van het Beheerskantoor Scheveningen. Ter gelegenheid van deze boekpresentatie werd uniek beeldmateriaal uit onder meer de collectie van Beheerskantoor Scheveningen bijeengebracht in een kleine expositie in de Bad- en strandzaal van het museum.

In het boek beschrijft Paul Crefcoeur de periode die voor het ontstaan van de huidige badplaats van cruciaal belang was. Een centrale rol was hiervoor weggelegd voor de Maatschappij Zeebad Scheveningen. Crefcoeur deed hiervoor uitgebreid onderzoek in archieven in binnen- en buitenland. Paul Crefcoeur (1950) publiceerde al eerder over Scheveningen. In 2009 schreef hij samen met Jan van Pesch de jubileumuitgave '125 jaar Belgisch Park. De ontwikkeling van Nieuw-Scheveningen, wonen tussen bad en stad'. De Historische Reeks van Muzee Scheveningen staat onder redactie van Maarten van Doorn, Henk Grootveld, Paul de Kievit, Karel Pronk, Kees Stal en Danny Verbaan. Zij kwamen in het verslagjaar enkele malen bijeen. De publicatie is financieel mogelijk gemaakt door de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen en voor donateurs van het museum gratis verkrijgbaar.

Digitale Nieuwsbrief en Twitter

Donateurs en andere belangstellenden worden geregeld over nieuwe ontwikkelingen geïnformeerd via een digitale *Nieuwsbrief*, waarop men zich via de website van Muzee kan abonneren. De nieuwsbrief werd eind 2010 onder 458 (2009: 391) e-mailadressen verspreid.

In februari 2010 maakte reclamebureau Noclichés voor Muzee de Twitter account @muzeeschevening aan. Aan het einde van het verslagjaar volgden 253 Twittersaars de Muzeetweets.

- Maatschappelijke functie als trefcentrum

In 2010 vonden 240 bijzondere activiteiten in het museum plaats, waaronder 8 boekpresentaties en 1 cd-presentatie, 42 cursussen, 10 historische café's, 5 huwelijken en 2 huwelijksaanzoeken, 38 kinderpartijtjes, 6 lezingen, 7 muziekuitsvoeringen en 10 theateruitsvoeringen, 38 ontvangsten, informatiebijeenkomsten en workshops, 53 recepties, 5 religieuze bijeenkomsten en 15 vergaderingen van Verenigingen van Eigenaren. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 5.

Vele vrijwilligers staan 's avonds en in het weekend klaar om bij te dragen aan een rendabele exploitatie. Ook de leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen (VVMS) fungeerden geregeld als gastheer en gastvrouw tijdens deze bijeenkomsten. Zonder hun ondersteuning op vrijwillige basis zou het Muzee dergelijke activiteiten niet kunnen organiseren.

Muzee biedt ook faciliteiten als vergaderlocatie voor besturen van organisaties die werkzaam zijn op het cultuurhistorisch terrein van Scheveningen: de Stichting Scheveningen Viering Gedenkdagen (30 november 2013), de Stichting Geschiedschrijving Scheveningen en de Stichting VissersNamen-Monument Scheveningen.

- Marketing en public relations

Door het vertrek van de p.r.-medewerkster in 2008 kon gedurende enkele jaren noodgedwongen minder aandacht aan marketing en public relations worden besteed. In het voorjaar van 2010 is een nieuwe p.r.-medewerkster gevonden, die op vrijwillige basis voor 16 uur per week bij Muzee aan de slag is gegaan. De eerste maanden zijn besteed aan het vertrouwd raken met het museum en alles wat er in omgaat. Daarna bestonden de werkzaamheden onder andere uit het voeren van overleg, het schrijven van teksten voor uitnodigingen en persberichten, het tijdig onder de aandacht brengen van activiteiten in diverse media en het actualiseren van bestaande informatie op toeristische websites. Ook werd aandacht besteed aan het beter structureren van de interne communicatievoorziening in Muzee.

Muzee was met een informatiestand aanwezig op 12 juni tijdens Vlaggetjesdag in Scheveningen, op 5 september tijdens het Haags Uutfestival aan het Lange Voorhout en op 4 oktober tijdens de Dag van de Haagse Geschiedenis in de Grote Kerk. Informatievitrines in de Bibliotheek Scheveningen en bij McDonald's werden geregeld van nieuwe informatie voorzien. Ook werd reclame voor Muzee gemaakt op informatieborden voor passanten in de jachthaven. De schuttingen rond de bouwwerkzaamheden aan de Boulevard werden in 2010 gedeeltelijk voorzien van oude foto's van de badplaats Scheveningen uit de fotocollectie van Muzee, met een verwijzing naar het museum. Ook in het Informatiecentrum Nieuwe Boulevard werden bezoekers geattendeerd op de historie van de badplaats Scheveningen en voor meer informatie doorverwezen naar Muzee. Tijdens de zomertentoonstelling over golfsurfen is druk geflyerd bij de plaatselijke surfshops en surfscholen. Bij tal van bijzondere evenementen werden posters verspreid op Scheveningen.

Reclamebureau Noclichés verzorgde de vormgeving van al het drukwerk in de huisstijl van Muzee.

De voorzitter van het museumbestuur, de heer mr. H.C. Grootveld, vestigde in zijn vaste rubriek 'Praaiberichten' in het tweemaandelijks verschijnend huis-aan-huisblad van het WijkOverleg Scheveningen-Dorp *De Klinker* geregeld de aandacht op activiteiten van het Muzee.

Op 9 december nam Muzee met een informatiestand deel aan de Gouden Jaren Talentenbeurs van het HOF in het Museon. HOF, de vrijwilligerscentrale in Den Haag, organiseerde deze beurs om 50-plussers in Scheveningen en Segbroek in contact te brengen met vrijwilligerswerk in de buurt. Diverse bezoekers van de beurs konden enthousiast worden gemaakt voor vrijwilligerswerk bij Muzee.

Het museum was gratis toegankelijk tijdens het Museumweekend op 10 en 11 april, de Scheveningse dag op 26 juni, de Open Monumentendagen op 11 en 12 september, de NIBC Open Museumdag op 31 oktober en tijdens de Kerstmarkt op 13 december.

Ook werd medewerking verleend aan het Scheveningse pleinenfestival op 25 september. Op het plein voor Muzee was een podium voor klassieke muziek ingericht.

Muzee onderschrijft de aanbevelingen die in 2010 zijn gedaan door Stephen Hodes in zijn strategienota *Collectieve Cultuurmarketing Den Haag*. Waar mogelijk zullen wij medewerking verlenen bij het uitvoering geven aan de geschetste aanbevelingen.

Muzee is ook in 2011 'partner in promotie' van de Stichting Den Haag Marketing. Muzee is tevens partner van de Stichting Marketing Scheveningen en neemt actief deel aan bijeenkomsten van deze organisatie. Daarnaast is de directeur bestuurslid van de Stichting Directieoverleg Haagse Musea, waar gezamenlijke promotie-activiteiten worden ontwikkeld.

Arrangementen

Stichting Hollands Boegbeeld ontwikkelde een nieuw individueel arrangement voor bezoekers die vanuit een historische invalshoek met Den Haag en Voorburg willen kennismaken. Centrale figuur in het geheel is Constantijn Huygens en zijn rol bij het tot stand brengen van de verbinding tussen Den Haag en Scheveningen en de zee. Doel van het arrangement is de interesse van jong en oud te vergroten in het verhaal achter de Scheveningse kust: het verleden, het heden en de toekomst, waarbij wordt

ingegaan op de aantrekkingskracht en de dreiging van de zee. Muzee Scheveningen werkt in dit project samen met Panorama Mesdag, Huygensmuseum Hofwijck, Informatiecentrum Nieuwe Boulevard Scheveningen, Stichting De Ooievaart, Stichting De Willemsvaart, Stalhouderij Hanemaaijer en Fietstours Tot Zo. In het arrangement worden het Informatiecentrum, de dorpswandelingen en de musea die dit verhaal vertellen aan elkaar verbonden met een attractieve nieuwe historische tocht per boot en koets. Ook kan de route per fiets worden afgelegd of met het openbaar vervoer. Tevens kan de vuurtoren worden bezocht.

In 2010 vond diverse keren voorbereidend overleg plaats met de samenwerkingspartners. De arrangementen worden in het voorjaar van 2011 door de stichting aan het publiek gepresenteerd. Het arrangement zal via de VVV worden aangeboden.

In 2010 is tevens een onderling samenwerkingsverband met de Stichting Willemsvaart ontstaan. De Willemsvaart organiseert van april t/m september rondvaarten over de Haagse Koninginnegracht en het Kanaal naar Scheveningen. In 2010 is een nieuwe aanlegplaats in gebruik genomen bij de Haringkade. Vanaf deze aanlegplaats kan men in ca. vijf minuten naar Muzee Scheveningen wandelen of de route lopen van de door Muzee ontwikkelde Scheveningse dorpswandeling.

- Overige publieksactiviteiten

Internationale Schelpenbeurs en Symposium

In het weekend van 17 en 18 april werd – voor het eerst in het gebouw van Muzee – de negende editie van de Internationale Schelpenbeurs en Symposium georganiseerd. Deze beurs kwam tot stand in samenwerking met de Nederlandse Malacologische Vereniging (NMV).

De Adviescommissie Verploeg stelde bij de beoordeling van Muzee ten behoeve van het gemeentelijke *Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2009-2012* onder meer: ‘Het is de uitdaging voor het nieuwe museum om zowel op (inter)nationaal niveau geïnteresseerden in schelpen te trekken (waarbij deze unieke collectie ook veel zichtbaarder zou mogen zijn) als geïnteresseerden in de lokale cultuur van Scheveningen te bedienen. Met de organisatie van een internationale schelpenbeurs komt Muzee aan de eerste wens van de commissie tegemoet. Vanuit Muzee is de beurs dan ook financieel ondersteund. De Internationale Schelpenbeurs viel dit jaar samen met de voorjaarsverkoopdag van schelpen bij Muzee. Door de extra aanwezigheid van vele binnen- en buitenlandse handelaren was de verkoopopbrengst voor Muzee zelf helaas lager dan normaal.

Alle actieve schelpenhandelaren, zowel in Europa als elders, werden via een mailing geïnformeerd over de beurs, evenals alle leden van de belangrijkste verenigingen op malacologisch gebied. Ook de donateurs van Muzee werden op de hoogte gehouden. In diverse vakbladen werd de beurs aangekondigd.

De beurs bood twee dagen lang een breed en gevarieerd programma van lezingen, presentaties en een markt waar schelpen, schelpenboeken en verzamelbenodigdheden te koop werden aangeboden.

Zaterdag 17 april bezochten 450 NMV leden, Muzeedonateurs en andere belangstellenden de beurs, zondag stond de teller op ongeveer 150 bezoekers. Er werden verspreid over de twee dagen vier interessante lezingen gehouden door Jelle Reumer, Rob Witbaard, Gerhard Cadée en Bas Kokshoorn.

De jaarvergadering van de NMV vond op 17 april plaats in de expositiezaal op de eerste verdieping van het museum, waar ook een groot aantal schelpenstudies van Willem Labeij waren tentoongesteld.

Rob Moolenbeek presenteerde op 17 april het zojuist uitgekomen boek *Mattheus Marinus Schepman (1847-1919) and his contributions to malacology*.

Een groot aantal vrijwilligers waaronder de Vrienden van Muzee Scheveningen zorgden voor de catering, de inrichting van de zalen, het rijden van pendelbusjes van en naar de parkeergarage Zwolsestraat enz. De organisatoren vonden het een geslaagde beurs, die voor herhaling vatbaar is.

Op 6 en 7 november werden weer de traditionele schelpeninformatie- en verkoopdagen gehouden.

In april 2011 zal bij wijze van experiment een kleinschalige schelpenbeurs in Muzee worden georganiseerd met alleen Nederlandse en Belgische handelaren en natuurlijk de verkoop vanuit de eigen museumwinkel.

Scheveningse dag

Op zaterdag 26 juni organiseerden de Vrienden van Muzee Scheveningen in en om het museumgebouw de ‘Scheveningse Dag’. Een dag waarop (oud) Scheveningers elkaar ontmoeten en voor andere bezoekers het verleden doen herleven. Voor het eerst kon in 2010 gebruik worden gemaakt van het

nieuwe voorplein van Muzee. De Scheveningse Dag werd om 11.00 uur geopend door (demissionair) minister van Justitie Ernst Hirsch Ballin. Er vonden demonstraties plaats van oude ambachten: nettenbreien, nettenboeten, kuipen, kettelen, schiemanswerk en makreelroken. Ook was te zien hoe mutsen worden geplooid, doeken worden geknoopt en glas wordt gegraveerd. Bezoekers konden leren om een haring schoon te maken. In Schevenings dialect las suppoost Nico Pronk jr. verhalen voor over de visserij.

Naast deze demonstraties was er een gezellige markt met veel kraampjes. Behalve typisch Scheveningse artikelen werden er ook boeken en handwerk verkocht. De Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen was ook aanwezig met een kraam. Speciaal voor de kinderen stond er een grabbelton. Ook konden bezoekers hun kinderen laten fotograferen in Scheveningse dracht. Voor de allerkleinsten was er een poppenkast.

Uiteraard werd de inwendige mens niet vergeten. Er was een ruim aanbod van allerlei Scheveningse lekkernijen. Het Shantykoor Scheveningen en Kees 'Kingsize' den Heijer met zijn band 'Matou Moelleux' zorgden voor een sfeervolle omlijsting van het geheel. Er waren maar liefst 1.219 bezoekers, waaronder bezoekers uit Groningen en ook de nodige leden van de international community van Den Haag (expats), die op dergelijke dagen de weg naar het museum goed weten te vinden. De toegang tot het museum was deze dag gratis.

Haagse Museumnacht

Op zaterdag 4 september deed Muzee Scheveningen met vele musea in Den Haag mee aan de eerste Haagse Museumnacht. Zo'n 170 bezoekers bezochten de surf tentoonstelling en konden deelnemen aan een proeverij van jenevers en likeuren, die i.s.m. distilleerderijmuseum Van Kleef was georganiseerd. Gedurende de avond, die tot ongeveer 01.00 uur duurde, werden diverse rondleidingen gegeven.

Jubileumviering Schevenings Steunfonds

Op 27 september vierde de Stichting Schevenings Steunfonds haar 150-jarig bestaan in Muzee met de presentatie van het jubileumboek *150 jaar Schevenings Steunfonds 1860-2010* door Nel Noordervliet-Jol. Bij die gelegenheid kreeg de Stichting VissersNamenMonument Scheveningen een cheque van het steunfonds aangeboden ter financiering van het namenmonument dat in 2013 aan de boulevard zal worden onthuld.

Festival Kunstlicht

Op 30 en 31 oktober organiseerden Noûs Theater Producties en Muzee Scheveningen in de Scheveningse vuurtoren het Festival Kunstlicht, een ontmoeting tussen verschillende kunst disciplines op een unieke locatie aan zee. Vijf jonge kunstenaars toverden in een weekend de vuurtoren om tot kunst atelier en podium. Zij maakten elk hun eigen werk, geïnspireerd op het element 'vuur' en presenteerden dit op de verschillende verdiepingen van de vuurtoren. Dramaturge Joanne Mensert begeleidde de deelnemende kunstenaars Kristien Sonnevijlle (dans), Esther Hoogendijk (beeldende kunst), Jorinde Keesmaat (theatrale installatie), Cargo Cult (audiovisueel) en Hanna van Mourik Broekman (theater). Voorafgaand aan het festival waren er twee werkweekeinden in Muzee, waarin de deelnemende kunstenaars het uiteindelijke werk dat tijdens het festivalweekend centraal stond maakten. Het festival was met 250 deelnemers een groot succes.

Netwerkbijeenkomst Kunst en Cultuur

Muzee onderschrijft de doelstellingen van het gemeentelijke Actieplan Wijkcultuur om meer culturele activiteiten in de wijken aan te bieden, waarbij meer Hagenaars gebruik moeten gaan maken van het culturele aanbod. Al eerder werd in 2009 een speciale avond georganiseerd waarvoor alle actieve kunst- en cultuurorganisatoren, kunstenaars en geïnteresseerde bewoners in het stadsdeel Scheveningen waren uitgenodigd. Zo'n 150 deelnemers kwamen toen tot een uitwisseling van lopende en komende projecten, plannen en ideeën voor kunst en cultuur in Scheveningen.

Uit signalen van Scheveningse kunstenaars en bewoners blijkt dat er een duidelijke behoefte leeft om elkaar met enige regelmaat te treffen tijdens dergelijke bijeenkomsten. Daarom organiseerde Muzee op 24 november 2010 opnieuw een Netwerkbijeenkomst Kunst en Cultuur, in samenwerking met spiritueel centrum Chizone, het stadsdeelkantoor Scheveningen en de bibliotheek van stadsdeel Scheveningen. De tweede netwerkbijeenkomst ging van start in Muzee, waar een presentatie werd gehouden over de lange zoektocht naar een geschikte locatie voor een kunst- en cultuurpodium op Scheveningen. Na deze warming up begaven de ruim 100 deelnemers zich naar de dichtbij gelegen Lourdeskerk aan de

Berkenbosch Blokstraat. De kerkzaal van de Lourdeskerk is eind 2010 verbouwd tot een prachtige multifunctionele ruimte en voorzien van een podium en professionele audiovisuele voorzieningen. Daarmee is de kerk niet alleen geschikt gemaakt als ruimte voor congressen en symposia op het gebied van spiritualiteit, cultuur en wetenschap, maar ook als cultuurpodium voor het Scheveningse verenigingsleven. De Lourdeskerk vult met een zaalcapaciteit van 450 stoelen de lacune op tussen enerzijds de kleinschalige podiumfunctie van Muzee Scheveningen (100 stoelen) en anderzijds de grootschalige accommodatie van het World Forum Theater met een zaalcapaciteit van zo'n 2.000 stoelen. Vertegenwoordigers van het Schevenings Toneel, Stichting Vlaggetjesdagconcert en het Haags Ballet Centrum toonden al snel belangstelling voor gebruik van de kerkzaal van de Lourdeskerk als oefenruimte, concert- en theaterzaal. Muzee Scheveningen en Chizone center for body and mind lifestyle (de exploitant van de Lourdeskerk) werken nauw samen bij de programmering van culturele activiteiten in kerk en museum.

Kerstmarkt

Op zaterdag 11 december organiseerden de Vrienden van Muzee Scheveningen de kerstmarkt 'Kerstland', een goede traditie sedert jaren. Er viel ook dit jaar van alles te doen en te beleven: optredens van het koperensemble van de Voorburgse muziekvereniging Forum Hadriani en het Schevenings Vissersvrouwenkoor. Men kon glühwein drinken, oliebolletjes en gebakken vis eten en natuurlijk genieten van de heerlijke erwtensoep. Ook konden bezoekers een gokje wagen bij het enveloppenschap en de vele verlotingen. Er waren, zoals elk jaar, vele kramen met allerlei kerstartikelen en originele Scheveningse cadeaus. Arie Spaans vertelde kerstverhalen in Schevenings dialect en Jaap van der Zwan, Herman Pieck, Paul Crefcoeur en Nel Noordervliet-Jol waren aanwezig om hun allernieuwste publicaties over Scheveningen te signeren. Tevens waren acht nieuwe kerstkaarten van Herman Pieck verkrijgbaar, die Muzee Scheveningen heeft uitgebracht. De toegang tot deze kerstmarkt was gratis en het aantal bezoekers bedroeg 1.008 (2009: 1.240).

Boekpresentaties

In 2010 vonden in Muzee Scheveningen maar liefst acht boekpresentaties en een cd-presentatie plaats.

- 17 april: 'Mattheus Marinus Schepman (1847-1919) and his contributions to malacology' door Rob Moolenbeek;
- 18 mei: 'Logboek der Lage Landen' door Wout van der Toorn;
- 27 mei: 'Van Marktkoopman tot Kaviarist' door Jacobus Toet;
- 21 aug.: 'Scheveningen wordt mondain' door Paul Crefcoeur;
- 27 sept.: '150 jaar Schevenings Steunfonds 1860-2010' door Nel Noordervliet-Jol;
- 12 nov.: 'Het Brakke Water' deel 3 door Jaap van der Zwan;
- 12 nov.: 'Con Chitaronne', CD van het Leupold Trio;
- 24 nov.: 'SCH Forever' door STROOM, tijdens bijeenkomst in Lourdeskerk (organisatie Muzee);
- 9 dec.: 'Schevenings Pleitjesboek' door Herman Pieck.

Historisch belevingstheater van Stichting Het Portret Spreekt

Sinds 2008 is Muzee het thuisstheater van de Stichting Het Portret Spreekt, welke stichting de uitvoering en presentatie van verhalen op historische grondslag rond de inrichting van de Nederlandse staat bevordert. Dit zgn. 'historisch belevingstheater' van de Haagse toneelschrijver Michel Meissen vergroot het inzicht in het karakter van personen uit de Nederlandse geschiedenis. Alle theaterstukken en monologen in dit genre zijn geschreven in de tegenwoordige tijd en in de ik-vorm. De verhalen vinden hun oorsprong in het historisch bronnenmateriaal en tonen steeds een heel leven, van geboorte tot dood en met hoogte- en dieptepunten tegen de achtergrond van hun eigen tijd. Door deze aanpak komen de hoofdpersonages op een indringende manier tot leven. Eerder waren in Muzee Scheveningen uitvoeringen te zien van Michel Meissen's *Rokken rond Constantijn* over Constantijn Huygens, *Juliana en Bernhard van Nederland* en *Hugo de Groot, de vredebrenger*.

In de Scheveningenzaal vond op 25 en 28 februari onder regie van Mieke Lelyveld het première-weekend plaats van de monoloog *Simon Stevin (1548-1620) Wiskundige van Maurits*. De veelzijdige Simon Stevin werd onnavolgbaar neergezet door Piet van der Pas, een begenadigd Delfts acteur, vooral als verteller van verhalen. Op 12 en 14 maart vonden nog twee voorstellingen plaats, die financieel mede mogelijk werden gemaakt door de Stichting Schevenings Steunfonds.

In oktober vond een vijftal opvoeringen plaats van *De vier vrouwen van Willem van Oranje*, gespeeld door Albertine de Koster als Anna van Buren, Anna Nicolai als Anna van Saksen, Ellen Verheij als

Charlotte de Bourbon en Gepke Witteveen als Louise de Coligny. Vrijwel alle voorstellingen waren uitverkocht.

Muziek in Muzee

De concertserie 'Muziek in Muzee', georganiseerd door Muzee Scheveningen en Heleen Kuiper, kreeg na een viertal succesvolle uitvoeringen in 2009 een vervolg in het voorjaar en najaar van 2010. Violiste Heleen Kuiper liet met collega-musici in wisselende samenstellingen opnieuw het rijke kamermuziekoeuvre aan een groter publiek horen in de sfeervolle ambiance van de Scheveningenzaal in Muzee. Door de gekozen dag en tijdstip (zondag 12.00 uur), de lengte van het programma (maximaal een uur zonder pauze) en de locatie is deze concertserie bij uitstek geschikt voor ouders die hun kinderen willen laten kennismaken met klassieke muziek. Na afloop van elk concert was er gelegenheid het museum te bezoeken of voor een drankje in museumcafé 'De Halve Vleet'. De aftrap werd verricht op 14 februari met een Valentijnsconcert. Tijdens dit concert werden dubbelconcerten voor twee violen gespeeld van Bach en Vivaldi. De volgende concerten vonden plaats op 11 april (Moszkowski Ensemble) en 30 mei (Mesdag Piano Trio). In de najaarsserie koos Heleen Kuiper voor muziek die rond verschillende steden gesitueerd is. In ieder concert stond een andere stad centraal: eerst op 19 september Parijs, daarna op 31 oktober Praag en als laatste Wenen op 12 december. De concerten trekken een groeiend aantal bezoekers en waren in 2010 dankzij financiële bijdragen van het Stadsdeelkantoor Scheveningen, reclamebureau Noclichés en pianohandel W.P.Joh. de Liefde vrijwel kostendekkend.

Los van de serie Muziek in Muzee gaf het strijkorkest iConsonanti uit Vught o.l.v. de Scheveningse dirigent Wolf Eekhof op 6 juni in Muzee een concert met celliste Saskia Plagge. Zij was solist in het celloconcert in A-groot van Carl Philip Emanuel Bach. Daarnaast speelde iConsonanti werken van Mozart en Elgar.

3.3 Bedrijfsvoering

3.3.1 Huisvesting en veiligheid

- Pand Neptunusstraat

Het groot onderhoud van het gebouw blijft ten laste van de gemeente komen. In het klein onderhoud wordt intern voorzien door de huismeester en enkele vrijwilligers.

In 2010 werden defecte lampen zoveel mogelijk vervangen door alternatieve lichtbronnen (led-verlichting en spaarlampen), om op termijn op de energiekosten te kunnen bezuinigen. Het contract met de energieleverancier werd eind 2010 opgezegd en omgezet in een goedkopere variant.

De naast het Muzee gelegen werkruimten van afdeling Archeologie van de gemeentelijke Dienst Stadsbeheer (Neptunusstraat 94) kwamen in de loop van 2010 beschikbaar voor een nieuwe bestemming. Hoewel Muzee de extra ruimte en parkeergelegenheid voor ca. 10 auto's goed zou kunnen gebruiken, ontbraken de middelen om hiervoor een huurovereenkomst met de gemeente aan te gaan. De parkeersituatie in de omgeving van het Muzee blijft zorgen baren. Met de invoering van betaald parkeren in het vergunninggebied Scheveningen-Dorp-Oost per 1 februari 2009 verviel de mogelijkheid voor bezoekers van het Muzee tot gratis parkeren met de auto aan de nabijgelegen Badhuiskade, Havenkade en rond stadsboerderij 't Waaygat aan de Havenkade. In de directe omgeving van het Muzee geldt een maximale parkeertijd van één uur, terwijl dit regime in de verder weg gelegen Badhuisstraat en aan de Havenkade kort na invoering weer is uitgebreid tot twee uur. Slechts op het kleine parkeerterrein bij zwembad De Blinkerd en in de verder weg gelegen parkeergarages in Scheveningen-Bad kan langer (betaald) geparkeerd worden. Vooral oudere bezoekers die voorstellingen of recepties in het museum bezoeken zijn gebaat bij uitbreiding van de parkeerduur. Helaas werd een verzoek om de maximale parkeerduur in de omgeving van Muzee uit te breiden naar twee uur door de wethouder van Verkeer afgewezen. Het museum derft hierdoor aantoonbaar inkomsten; zelfs worden er evenementen wegens de slechte parkeervoorzieningen ter plaatse geannuleerd.

- Vuurtoren

De Scheveningse vuurtoren aan de Zeekant 12 is eigendom van het rijk en heeft de status van rijksmonument. De vuurtoren is voor de bevolking van Scheveningen het natuurlijke icoon van het havengebied. Daarnaast is de vuurtoren een niet weg te denken onderdeel van de skyline van Scheveningen en daarmee ook – als (wereld)stad aan zee – van Den Haag. De toren wordt beheerd door de directie Noordzee van Rijkswaterstaat in Vlissingen. Muzee treedt sinds 1993 op als feitelijke beheerder en organiseert op de woensdag- en zaterdagmiddagen rondleidingen in de vuurtoren. Tijdens de verkiezingscampagne voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2010 liet de Haagse PvdA-fractie in een persbericht weten, dat de gemeente Den Haag de vuurtoren op Scheveningen zou moeten kopen en vervolgens ter beschikking zou moeten stellen aan Muzee Scheveningen. Na het aantreden van het nieuwe kabinet werd het beleid van Rijkswaterstaat om de vuurtorens af te stoten naar lagere overheden echter verlaten, zodat de toren voorlopig rijkseigendom blijft. Wel zal in 2011 in overleg met de gemeente worden ingezet op een nieuwe beheersovereenkomst met Rijkswaterstaat die erop is gericht de gebruiksmogelijkheden voor Muzee in de vuurtoren te vergroten.

- Veiligheid

Het museum is voorzien van een adequate brandmeldinstallatie en van een inbraakalarm. Tevens is er een ontruimingsplan en calamiteitenplan voor het personeel en de collectie aanwezig, met een overzicht van schilderijen die in geval van een calamiteit het eerst buiten het gebouw in veiligheid moeten worden gebracht. Medewerker externe dienstverlening J.J. Zeeuw MA slaagde in 2010 voor de herhalingsopleiding Bedrijfshulpverlener en EHBO. Zodra er duidelijkheid is over verlenging van zijn contract zal ook de nieuwe huismeester van Muzee de opleiding tot bedrijfshulpverlener volgen. In 2010 werd de noodverlichting in het museum gecontroleerd en waar nodig gerepareerd. Aan een inventarisatie van noodzakelijke Arbo-maatregelen wordt gewerkt.

3.3.2 Personeel en organisatie

- Personeel

Bij het Muzee waren eind 2010 vijf vaste personeelsleden in dienst. Vier van hen werken in parttime dienstverband en een fulltime, met een totaal aantal fte van 3,86. Via de Stichting Werkbij waren eind 2010 zes medewerkers in het kader van de WIW-regeling en de regeling Ooievaarsbanen bij het Muzee gedetacheerd, die samen 5,07 fte bezetten. De totale formatie komt daarbij op 8,93 fte.

Educatief medewerkster mevr. M.J.C. Stuur beëindigde haar dienstverband per 1 januari 2010. In haar opvolging werd tijdelijk per 1 december 2009 voorzien door freelance medewerkster mevr. P.D. Demper. Haar freelance werkzaamheden werden per 1 januari 2011 omgezet in een arbeidsovereenkomst voor 15 uur per week. Vanaf 1 januari 2010 werd mevr. J.M. Roos in het kader van de WIW-regeling voor 32 uur per week door Stichting Werkbij als administratief medewerkster bij Muzee gedetacheerd. Medewerker externe dienstverlening de heer J.J. Zeeuw MA kon per 1 januari 2010 voor 36 uur in plaats van 32 uur bij het museum worden gedetacheerd. Met huismeester de heer E.W. Willems werd de detacheringsovereenkomst met ingang van 9 januari 2010 ontbonden. Pas vanaf 16 april lukte het om een vervangende huismeester annex technisch medewerker te vinden, de heer K.S. Badri, die ingevolge de Ooievaarsregeling tot en met 15 april 2011 voor 32 uur bij Muzee werd gedetacheerd. In de tussenliggende periode, van medio januari tot medio april, bleven veel werkzaamheden die tot de huismeesterstaak behoren noodgedwongen liggen. Op enkele terreinen konden de suppoosten en de schoonmaakmedewerkster in tijdelijke vervanging van deze onmisbare functie voorzien.

De detachering ingevolge de Ooievaarsregeling van mevr. M.J.C. Baak, medewerkster museumwinkel, kon op 1 september met een jaar worden verlengd. Tijdens een receptie in oktober werd stilgestaan bij het 25-jarig dienstjubileum bij Muzee van financieel-administratief medewerkster mevr. C.W. Harteveld-Vink.

De functie van conservator van de Scheveningencollectie, t/m 2009 uitgevoerd door een kunsthistorica op detacheringbasis in het kader van de WIW-regeling, kon bij gebrek aan middelen in 2010 niet worden ingevuld. Een dergelijke specialistische functie kan niet door vrijwilligers worden ingevuld. Het is niet aanvaardbaar dat de kerntaak van de conservator cultuurhistorie: ‘behoud en beheer van de Scheveningencollectie’, oningevuld blijft. Daarom is in 2010 via een interne reorganisatie tijd vrijgemaakt bij de educatief medewerkster (tevens erfgoed-specialiste), en de conservator en de

registrator van de natuurhistorische collectie om de meest essentiële onderdelen van deze taak weer in te vullen. Eind 2010 bood een erfgoedsspecialiste aan om zich gedurende één dag in de week op vrijwillige basis in te zetten voor de behoud- en beheerstaak bij Muzee. Van dit aanbod is dankbaar gebruik gemaakt.

In augustus 2010 stelde het bestuur een directiereglement vast. De directeur beschreef eind 2010 alle functies bij Muzee en kende daar een voorlopige waardering aan toe.

Op zaterdag 28 augustus namen zo'n 70 medewerkers, bestuursleden, vrienden en vrijwilligers deel aan een dagje uit naar Katwijk, met als hoofdmoot in het programma een bezoek aan het Katwijkse Museum.

In juli 2010 werd bekend dat een generieke korting van 7,69 % zal worden toegepast op de gemeentelijke subsidie aan culturele instellingen voor 2011 en 2012. Met deze korting is voor Muzee Scheveningen een bedrag gemoeid van bijna € 21.000. In september 2010 zijn het Activiteitenprogramma en de Begroting van Muzee Scheveningen voor 2011 bij de gemeente ingediend. Slechts met een uiterste inspanning en dankzij maatregelen als het interen op de reserves, het inzetten van de financiële middelen voor nieuw beleid ten behoeve van de reguliere exploitatie, het terugbrengen van de formatie voor de educatieve medewerkster en het realiseren van een aantal tariefsverhogingen is Muzee erin geslaagd een sluitende begroting te presenteren.

In oktober 2010 werd vervolgens duidelijk, dat de gemeente vanaf 1 oktober 2010 geen nieuwe Ooievaarsbanen meer aanbiedt, terwijl Muzee medio november werd geïnformeerd over de beëindiging van het dienstverband met de vier WIW-medewerkers bij Muzee per 1 juli 2012.

Door de combinatie van de generieke korting van 7,69% op de subsidie en de versnelde afbouw van de Ooievaars- en WIW-banen wordt Muzee onevenredig zwaar geraakt.

In het Activiteitenprogramma voor 2011 werd nog eens herhaald, dat door het aflopen van de WIW-subsidieregeling en de tijdelijkheid van de Ooievaarsregeling op termijn de continuïteit van de bedrijfsvoering van Muzee Scheveningen ernstig in gevaar komt, een boodschap die vanaf 2008 bij de indiening van het Activiteitenplan voor 2009 voortdurend is uitgedragen.

Bij brief van 28 september 2010 hebben voorzitter en directeur van Muzee Scheveningen nog eens aan de wethouder van Sociale Zaken, Werkgelegenheid en Economie verzocht om te bevorderen, dat de twee tijdelijke Ooievaarsbanen bij Muzee tot en met eind 2012 – in afwachting van een nieuw gemeentelijk Kunstenplan 2013-2016 – kunnen worden gecontinueerd. Op dit schrijven is nooit een reactie ontvangen.

Het behoeft geen betoog, dat de versnelde afbouw van de gesubsidieerde werkplekken en daarmee het verlies van zes van de elf Muzeemedewerkers in 2011 en 2012 Muzee Scheveningen voor onoverbrugbare problemen stelt, waarbij sluiting van het museum moet worden overwogen. Om die reden is een aangepast bedrijfsplan 2011-2012 geformuleerd, dat in maart 2011 met de stadsdeelwethouder van Scheveningen is besproken. Deze bespreking heeft nog niet geleid tot een oplossing voor de problematiek waardoor het Muzee in 2011 en 2012 wordt getroffen. Verder overleg hierover is noodzakelijk. Muzee probeert via het nieuwe *Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016* een structurele oplossing voor het capaciteitsprobleem te vinden.

In 2010 deed een nieuwe categorie vrijwilligers zijn intrede bij Muzee: de damessuppoosten. Na een oproep tijdens de Oranjaborrel op Koninginnedag meldde zich een zestal damessuppoosten, die vanaf juli 2010 samen met twaalf heren in roosterdienst tegen een bescheiden onkostenvergoeding werkzaam zijn als suppoost in het Muzee. Naast deze 18 suppoosten (2009: 14) zijn er 37 vrijwilligers bij Muzee actief (2009: 32) voor het beheer van de cultuurhistorische collectie (4), het beheer van de natuurhistorische collectie (4), taken op ict-gebied (2), het verzorgen van Engelse vertalingen (1), vormgeving (1), de technische en huishoudelijke dienst (2), het onderhoud van de aquaria (2), de bemensing van receptie en museumwinkel (9), de organisatie van kinderpartijtjes (1), de donateursadministratie (1), de catering (6), werkzaamheden in de tuin (1), p.r. en communicatiewerkzaamheden (1) en rondleidingen door oud-Scheveningen en op de vuurtoren (2). Met hen werd geregeld werkoverleg gehouden.

Er meldden zich enkele nieuwe vrijwilligers aan in de persoon van de heer S. Campbell (medewerker behoud en beheer natuurhistorische collectie), mevr. M. van Duijn (medewerkster p.r. en communicatie), de heer J. Hetem (scanmedewerker fotocollectie), mevr. S. de Roode-de Niet (medewerkster receptie en museumwinkel) en mevr. J. Stuiver (tuinmedewerkster). In 2010 werd enkele keren overlegd met de suppoosten. Tijdens de Oranjaborrel op Koninginnedag werd aan suppoost de heer N.J. Pronk jr. wegens het bereiken van de 75-jarige leeftijd een koperen scheepsbel met inscriptie

aangeboden. De heer N. Pronk sr. beëindigde in oktober zijn werkzaamheden als suppoost voor het museum. Tijdens het suppoostenoverleg van 1 november werd afscheid van hem genomen. Op 27 maart overleed de heer Jaap den Heijer (1937-2010), die vele jaren als vrijwilliger aan Muzee Scheveningen was verbonden. Muzeevoorzitter Henk Grootveld besteedde aandacht aan zijn verdiensten voor Muzee met een In Memoriam in het *Muzee Journaal* van juni 2010.

Tot slot verrichtten de leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen veel ondersteunende taken ten behoeve van de collectie, museale evenementen en partijen. De Vrienden namen in 2010 de kosten op zich van de aanschaf van een nieuwe koffiemachine voor Muzee.

Voor een overzicht van personeelsleden en vrijwilligers wordt verwezen naar bijlage 4.

- **Automatisering**

Voor het fotodigitaliseringstraject is in 2010 aansluiting gezocht bij de faciliteiten van het Haags Gemeentearchief. Het kassasysteem van de firma Quarto werd in 2010 in het kader van de functiescheiding uitgebreid met een ticketprinter.

- **Organisatie**

Bestuur

De heer drs. D.C. Nieweg heeft zijn bestuurslidmaatschap met ingang van 1 januari 2010 beëindigd. Door zijn vertrek naar het oosten van het land was het voor hem niet langer mogelijk deel van het bestuur uit te maken.

Met ingang van 1 januari 2010 trad ook mevr. E.P.M. Sloof-Vermeij terug uit het bestuur. Tijdens de opening van de Internationale Schelpenbeurs op 17 april werd feestelijk van haar afscheid genomen. Helaas is zij kort daarna op 22 september 2010 overleden. Paula Sloof was een bestuurslid van het eerste uur. Al voor de opening in 1979 van het voormalig Zeemuseum was zij bij het museum betrokken. Naast bestuurstaken verrichtte zij ook vele vrijwilligerswerkzaamheden. In 1988 werd Paula Sloof directeur van het Zeemuseum en zij verrichtte die functie met onnavolgbaar enthousiasme en verve tot aan de fusie met Museum Scheveningen in 2006. Als lid van het nieuwe bestuur van Muzee Scheveningen is Paula zowel in het fusieproces als bij de integratie van beide collecties van onmisbare waarde geweest. Muzeevoorzitter Henk Grootveld herdacht haar met een In Memoriam in het *Muzee Journaal* van december 2010.

Bestuurslid de heer P.F. Lok, die sedert 27 augustus 2009 deel uitmaakte van het bestuur, gaf in de bestuursvergadering van 23 december 2010 te kennen, dat hij wegens geregeld verblijf in het buitenland niet langer deel kon uitmaken van het bestuur. In zijn opvolging was eind 2010 nog niet voorzien.

De samenstelling van het bestuur en de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester bleven verder ongewijzigd. Het bestuur vergaderde in 2010 elf keer, op 26 jan., 18 febr., 25 maart, 29 april, 27 mei, 26 aug., 9 sept., 30 sept., 28 okt., 25 nov. en 23 dec. Het laatste overleg betrof een informele bijeenkomst waarvan geen notulen zijn opgemaakt. Voorafgaand aan de bestuursvergaderingen was er geregeld in informele sfeer overleg en uitwisseling van informatie met het bestuur van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen.

Op 15 december vond in Muzee een bespreking plaats van bestuur en directeur met de wethouder van Cultuur mevr. M. de Jong en haar staf over de voorgenomen bezuinigingen bij Muzee in 2011 en 2012. Voor het bestuur werd in 2010 een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

De Stichting Donateurs Muzee Scheveningen verkreeg in de loop van 2010 de zgn. ANBI-status (algemeen nut beogende instelling). Het bestuur van de stichting onderging de nodige wijzigingen. In 2010 trad een nieuwe voorzitter aan in de persoon van de heer J.P. Nelisse als opvolger van de heer M. Pronk sr., die de afgelopen jaren het voorzitterschap sedert het overlijden van oud-voorzitter Wim Bloemberg heeft waargenomen. De heer Nelisse woonde ter kennismaking met het Muzeebestuur de bestuursvergadering bij van 26 augustus. Als nieuwe bestuursleden werden tevens geïnstalleerd de heren P.F. Lok, C.S. Los (penningmeester), G.J.W. Voerman en J. van der Werf. De heer mr. H.C. Grootveld bleef in het bestuur aan als secretaris. Oud-voorzitter de heer M. Pronk sr. is tijdens een vergadering van de donateursstichting op 8 november bedankt voor zijn inspanningen.

- Administratieve organisatie

Bij de jaarrekening 2009 is, evenals in voorgaande jaren, een accountantsverklaring van oordeelsonthouding afgegeven wegens het ontbreken van voldoende functiescheiding binnen het museum, zowel bij de entree, het museumcafé als in de museumwinkel. In het kader van professionalisering van de bedrijfsvoering is in 2010 een betere functiescheiding binnen de kleine organisatie van het Muzee ingevoerd. Eerder was in een *Stappenplan functiescheiding Muzee Scheveningen* nader in kaart gebracht waar het geconstateerde gebrek aan functiescheiding binnen het museum speelt en in twee varianten aangegeven wat ervoor nodig zou zijn om in het vervolg een goedkeurende accountantsverklaring te verkrijgen. De in het *Stappenplan* geschetste minimumvariant gaat uit van een aantal organisatorische maatregelen die binnen de bestaande formatie van het Muzee kunnen worden gerealiseerd. Het betreft de volgende maatregelen:

- Maandelijks worden de horecavoorraden geïnventariseerd om het verbruik in het museumcafé te kunnen vaststellen en te kunnen aansluiten op de verantwoorde omzet.
- Artikelen in het magazijn van de museumwinkel zijn in het nieuwe kassasysteem ingevoerd. Bij de afsluiting van elk boekjaar wordt de voorraad in het magazijn geïnventariseerd en vergeleken met de in het systeem aanwezige voorraad. Het verbruik wordt vervolgens aangesloten op de verantwoorde omzet.
- Er is een strikte scheiding ingevoerd tussen de kassamedewerkers en degene die de dagelijkse kas opmaakt. Dit is zowel van toepassing op de kassa bij de entree als in het museumcafé en de museumwinkel. Daarbij zijn taken, bevoegdheden en procedures opnieuw beschreven.

Daarnaast is de entree van het museum vanaf april voorzien van een geautomatiseerd toegangscontrolesysteem met tourniquet. Na deze invoering van functiescheiding kan met ingang van 2011 een goedkeurende accountantsverklaring over het boekjaar 2010 worden verwacht. Voor de eenmalige kosten van aanschaf van het toegangscontrolesysteem en de advieskosten van de accountant werd al in 2009 een aanvullende subsidie van de gemeente ontvangen.

- Financiën en begroting

De jaarrekening van Muzee Scheveningen over 2009 werd eind maart 2010 aangeboden aan de directeur Cultuur van de gemeente Den Haag. Het boekjaar 2009 kon worden afgesloten met een positief saldo van € 5.227. Tevens werden ten behoeve van het museumbestuur en de gemeente in het eerste en derde kwartaal tussentijdse rapportages over de financiële situatie bij het Muzee opgesteld. De begroting en activiteitenprogramma voor 2011 konden eind september 2010 bij de gemeente worden ingediend. Slechts met een uiterste inspanning en dankzij maatregelen als het interen op de reserves, het inzetten van de financiële middelen voor nieuw beleid ten behoeve van de reguliere exploitatie, het terugbrengen van de formatie voor de educatieve medewerker en het realiseren van een aantal tariefsverhogingen is Muzee erin geslaagd de generieke reductie op de cultuursubsidie van 7,69% ten opzichte van 2010 in de begroting voor 2011 op te vangen.

De financiële administratie werd ook in 2010 krachtens daartoe verstrekte opdracht verzorgd door Administratie- en Belastingadviesbureau Overduin & Kreft. Intern is hiervoor geen capaciteit beschikbaar. Dankzij de uitstekende samenwerking met de medewerkers van dit bureau leidde dit niet tot een verminderd inzicht in de financiële positie van het museum.

In 2010 ontving het Muzee een recordaantal van 29.825 bezoekers (2009: 24.218), waarvan 17.991 betalende (2009: 14.984). Ten opzichte van 2009 betekent dit een stijging van ruim 23% aan totale bezoeken. In 2010 zijn de entreprijzen voor bezoekers en de prijzen van een aantal horeca-artikelen verhoogd.

Het boekjaar 2010 kon worden afgesloten met een bescheiden voordelig resultaat van € 4.624. Om niet in de negatieve cijfers te belanden werd vanaf september 2010 bij Muzee zekerheidshalve een uitgavenstop gehanteerd en werden de educatieve werkzaamheden zoveel mogelijk rendabel gemaakt.

De totale baten over 2010 van € 575.361 bestaan voor 45% (€ 259.952) uit subsidie van de gemeente Den Haag en voor 55 % (€ 315.409) uit door Muzee zelf gegenereerde inkomsten.